

■ INGAMAJ BECK går en rond med konsten

Figur heter många av Petter Zennströms nya målningar (Galleri Nordenhake, Stockholm), och inte utan orsak. På trots av ett hett dekorativt inslag växer figurer upp och ut ur hans bildvärld, nästan motsträvt, eller kanske snarare som en sorts förhoppning?

■ ■ Figurerna i Petter Zennströms stora, och imponerande, utställning är enkla, är egentligen inga igenkännbara varelser (som de en gång var: symboler på kapitalismen, militarismen och så vidare). De är snarare mytiska. Ur ett dekorativt kaos växer enkla former som bryter sig loss ur "mönstren" och blir delar av ett signalsystem, kanske en språklig begreppsvärld.

Ibland är figuren en mask, ett mångtydigt ansikte. Ibland är figuren en abstrakt form, en trekant, och ibland bildas organiska figurer, hjärtan, skelettdelar, fragment av en kropp.

Det halsbrytande i Petter Zennströms projekt och det som placerar honom bland de verkligt betydelsefulla just nu är brytningen mellan destruktion och konstruktion, mellan kaos och ordning, eller, varför inte, mellan känsla och vilja. Kaoset skapar sig självt, böljar fram och tillbaka i jättelika hotfulla mönster som fyller ytan. Ordningen, eller viljan, bänds fram ur kaos, blir form, blir struktur, blir figur.

Även om Zennströms måleri uttrycker en väldig känslomässig styrka så kretsar hans figurationer kring moraliska frågor: som en uppmaning att, mitt i stormen, hålla blicken klar och förmågan att välja riktning.

■ ■ Utan tvekan pekar Zennströms måleri på frågor som ställs av många andra samtida målare. Det är nästan som figurer ur ett tidigt 60-tal, fast omvandlade naturligtvis, spränger sig in i vad som varit en ganska obruten dekorativ yta i 80-talets måleri.

I visa fall håller dekorationen kvar sitt monopol, nästan som ett påstående om en människotömd värld, ett rum som lämnats kvar sedan civilisationen upphört existera. Tommy Hildings jättelika, koloristiskt sköna bilder (Broib-rino) kan frammana ett sådant eskatologiskt landskap. Och gör det utan bitterhet. Med en smula sorg, kanske, men allra mest uttrycker hans bilder ett distanserande lugn inför det avfolkade rummet.

Figurerna som bryter sig in i måleriet under senare år är naturligtvis formu-

■ Petter Zennström: En känslomässig styrka. Här hans målning "Figur".

lorat det hölje av oskuldsfullhet som kännetecknade 60-talets avantgardsmåleri. Men den är absolut inte humorfri, och den bryter mot både internationell dekationskonst som förenklad realism.

Marianne Andersson (Galleri Arton A) arbetar i stora fre-skoliknande målningar med kvinnans framträdelseformer. Hon gör det fräckt och medvetet. Flera gånger återknyter hon till bildhistoriens "kollektiva minne", till exempel i bilderna av bikiniklädda tjejer som har sina ursprung i romerska bad-dekorationer. Konsekvenserna blir oerhörda och mångdubbla. Associationerna går till kvinnokampen, till "you have come a long way, baby", över pornografi och fram mot en monumental hyllning av ofullkomligheten: visst får vi finnas till, trots tafattheten.

En mera maskulin framfusighet och vildsint humor ligger bakom figurerna i Tilpos bildvärld (Händer). Här kryllar det av liv, från Varuhusets schabloner som plötsligt spelar andra roller, till figurer ur serietidningarnas värld och satiriska kommentarer till dagens politiska eller etiska diskussioner. Tilpo åskådliggör de vainsinniga figurer som fyller var mans tankar. Han gör det explosivt, dråpligt och respektlöst. Hans bilder befinner sig så långt man kan komma ifrån det utsudade skönhetsideal som samtida investeringsmåleri gjort till sitt adelsmärke.

Och som ett memento för den kontinuitet som finns i måleriets figurer, trots tider av envis neodecò i internationell börsnoteringsregi, kan man blicka tillbaka på en av de stora gamla Pierre Alechinsky (Gummesons) som fört Cobra-figurtraditionen vidare.

Alechinsky hade alla chanser att bli, enbart, en fullblodsestet. Hans sinne för form och färg är extremt välutvecklat och hans förhållande till bildytan

NYA FORMER UR ETT DEKORATIVT KAOS...

ringar av jaget, av bildens subjekt och som sådana ett post-postmodernistiskt fenomen. Eller en sorts återgång till ett personligt uttal som har sina rötter i det tidigare 60-talets figurationer, med dess blandning av spontan primitivism,

massmediamedvetenhet och sökande efter kommunikationsprocessens hemlighet.

Den nya figurationen är våldsammare nu än då. Den har sin förankring i såväl desperation som protest och har för-

präglad av århundradens estetiska normer. Men människan förnekar sig aldrig. Överallt kommer hennes röst till tals, ytan sprängs, och figurer som sjuder av liv står plötsligt där, mitt i en värld som blivit yta.

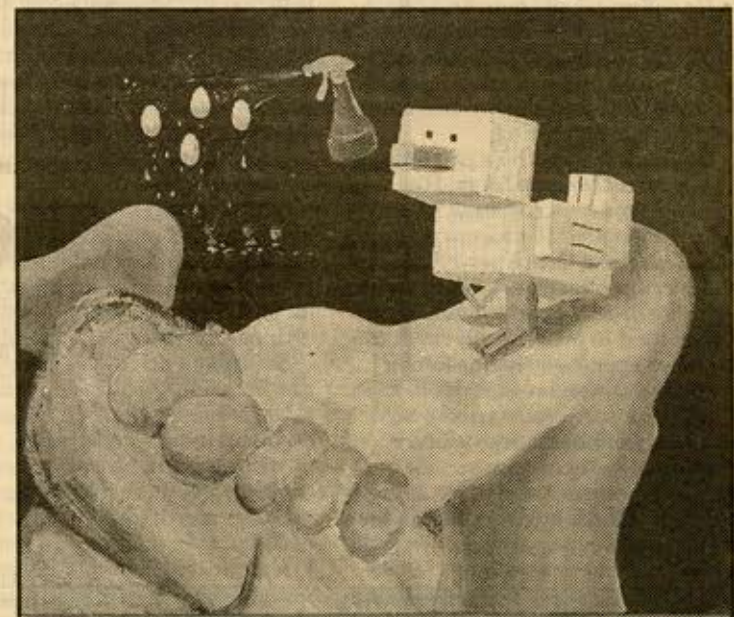
Ingamaj Beck

■ Marianne Andersson: Fräckt och medvetet.

■ Pierre Alechinsky: Mitt i en värld som blivit yta.

■ Tilpo: Det kryllar av liv...

vi ser på